

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Sectia III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. APRILIS 17.
VIII. évfolyam. 101. szám

Hétfő

Roosevelt távirati üzenete a Földközi-tengeren:

Negyedszázadra feltétlenül biztosítani kell a világ békéjét

Különféle flottademonstrációk készülnek a Földközi-tengeren — A svájci szövetségi elnök harcias szövege — Súlyos német-lengyel incidensek — Teljes üzemben a világ diplomáciája

A külpolitikai helyzet nem változott. A diplomáciai tárgyalások egyrészt Anglia, Franciaország és a Szovjet között, másrészt Anglia és Törökország között tovább folynak. Egyesek tudni vélik, hogy az angol-orosz megállapodás máris készen van, amely ha igaznak bizonyul, rendkívüli fontosságu lehet a jövőre nézve. Az albán küldöttség tisztelt III. Victor Emanuel uralkodó olasz király és császár előtt is és neki felajánlotta a koronát, amit az uralkodó elfogadott. Tanger és Gibraltár körül bonyodalmak kezdődtek ami az általános idegesség jele. Ugyanez tapasztalható Svájcban is, amelynek szövetségi elnöke Lausanneban nagy beszédet tartott. Hangoztatta, hogy Svájc fegyverrel fogja megakadályozni az esetleges átvonulást. Amint várható volt, Roosevelt beszéde külföldön igen nagy hatást tett és igen élénken foglalkoztatja a nemzetközi sajtót.

Lényegesebb esemény a fentemlítettiken kívül nem történt.

ELKÉSZÜLT AZ ANGOL-OROSZ KATONAI SZERZŐDÉS

(LONDON.) (Reuter.) Beavatott körök jelentése szerint lord Halifax tegnapelőtt este elutazásakor még fogadta Maiskyt, a londoni szovjet nagykövetet, akiknek átadta az angol-orosz légi katonai szerződés szövegét. Maisky azt kormányra nevében elfogadhatónak ítélte. Ugyanazon körök jelzik, hogy a moszkvai angol nagykövet hasonló szövegű jegyzéket nyújtott át Litvinov külügyi népbiztosnak és így valószínű, hogy az egyezmény rövid időn belül aláírásra kerül. A szerződés kizárólag légi együttműködésre vonatkozik. Chamberlain miniszterelnök elgondolása ugyanis az volt, hogy eredményes szárazföldi együttműködés elképzelhetetlen, mert több állam tiltakozik az ellen, hogy orosz csapatok léphessék át esetleg a határt. A tengeri együttműködés sem kecsegtet sok reménnyel, mert ahhoz a Dardanellák semlegesítése volna szükséges. Az egyetlen fegyvernem, ahol Oroszország, tehát mint Anglia segítőtje számításba jöhet, a légi és ezért kizárólag csak erre a térre szorították a tárgyalásokat.

TOVÁBBI DIPLOMÁCIAI TEVEKENYSÉG

(LONDON.) (Reuter.) Törökország és Anglia között a Dardanellák szabaddá tételére vonatkozólag a tárgyalások előrehaladott állapotban vannak. Lord Halifax, aki a megbe-

A svájci szövetség-tanács elnökének nagy beszéde

(LAUSANNE.) A svájci szövetségi tanácsi elnök, Ester, tegnap nagyjelentőségű beszédet tartott, amelyben a többiek között a következőket mondta:

— Ha Svájc veszedelemben sodródna minden svájcinak az lenne a kötelessége, hogy azonnal fegyvert fogjon hazája függetlenségéért. Erre kötelezik a svájci népet 600 éves történelme és független múltja. Szavaim, mondotta az elnök, nem akarnak rémképfestők lenni. A mostani viszonyok azonban fokozott elővigyázatosságra kényszerítik az államok felelős vezetőit és így bennünket is. A nemzet meg kell érte, hogy a mai idők sok áldozatot követeljenek és ezért zugolódás nélkül kell teljesíteni azokat. Határainkat az utóbbi időben megerősítettük. Gondoskodás történt a hadsereg megfelelő megerősítéséről és a felszerelés kiegészítéséről. A jelenlegi viszonyok között Svájc lakossága nyugodtan folytathatja tevékenységét,

Minisztertanácsi határozat alapján haza bocsájtják a koncentrált tartalékcsoportokat

(BUCURESTI.) A Rador távirati iroda jelenti: A miniszterelnökség a következő hivatalos közleményt adta ki: Gróf Csáky magyar külügyminiszter a magyar parlament külügyi bizottságában nyilatkozatot tett, amely szerint Magyarország tiszteletben kívánja tartani Románia határait. Ezt a nyilatkozatot Bárdossy bukaresti magyar meghatalmazott miniszter közölte a román kormánnyal, amely ennek alapján elhatározta, hogy hazabocsátja azokat a régebbi tartalékokat, korosztályokat, amelyeket hadgyakorlatra hívtak be. Calinescu nyilatkozatának visszhangja

(BUCURESTI.) A Timpul méltatja Chamberlain és Daladier nyilatkozatainak jelentőségét és megállapítja, hogy az ország közvéleménye meglegedéssel fogadta ezeket a nyilatkozatokat,

széleket vezet, annak az óhajának adott kifejezést, hogy Törökország segítse elő Bulgáriának a Balkán-egyezményhez való csatlakozását. Alandó összeköttetésben van a Foreign Office a görög kormánnyal, továbbá tárgyalások folynak Brüsszel-lei, Hágával és Bernnel is.

mert aggodalomra nincsen ugyan ok, de az elővigyázatosság soha sem felesleges.

A szövetségi tanácsi elnök beszéde után Svájc vezérkari főnöke tartott beszédet:

— Nem lehet számítani ugyan arra, mondotta, hogy megtámadnak bennünket, de ha valaki mégis megkísérelné, hogy erőszakkal vonuljon át határainkon, hangsúlyozta a vezérkari főnök, úgy a svájci nemzet minden egyes tagja kész lesz az élete árán is megakadályozni.

NÉMET-LENGYEL ELLENTÉTEK (BERLIN.) (DNB.)-Rador.) A német lapok közlése szerint Felsősziléziában erős németellenes kilengések tapasztalhatók, amelyeknek most már állandósult jellege van. Különösen Pless környékén történnék súlyosabb incidensek a német és a lengyel lakosság között. Aldorfban egy németet bántalmaztak azért, mert fehér harisnyát hordott,

egy másikat, mert németül beszélt. Kattowitzban egy német és egy lengyel csoport között összetűzésre került a sor, amelynek a karhatalom vetett véget azzal, hogy a németeket letartóztatta. A német sajtó az események keltezésében felteszi a kérdést, hogy vajon Lengyelország helyesen cselekszik-e akkor, amikor eltér Pilsud szky marsall külpolitikai irányelvétől. Ha úgy gondolja, hogy igen, akkor minden esetre viselnie is kell annak következményeit.

BONYODALMAK TANGER ÉS GIBRALTÁR KÖRÜL

(PÁRIS.) (Havas-Rador.) A külföldi sajtó szerint Tangerben és Gibraltár körül lázas tevékenység uralkodik. Egyes lapok úgy sejtik, hogy Franciaország megszállani készül Tangert és Anglia rendkívül módon megerősíti Gibraltárt. Az olasz kormány rendkívül nagy figyelemmel kíséri az eseményeket és a sajtó megjegyzi, hogy Franciaország részéről megszállást nem lehetne tényleg elvárni, de annak Franciaországra nézve amúgy sem lenne hadászati sikere, mert Spanyol-Marokkót 24 óra alatt oly módon lehet megerősíteni, hogy minden támadási kísérlet már eleve sikertelen sseggel fenyegetne. Gibraltárra vonatkozólag közli, hogy ott az angol kormány fedezéket épített és nagyarányú hadiszállítást eszközöl.

Minderre angol felfogás szerint azért van szükség, mert Németország és Itália erős agitációt fejt ki Tanger és Gibraltár környékén és ezt a brit kormánynak egyelőre nem áll módjában másképp kivédeni, mint előzetes katonai óvintézkedésekkel.

POLGÁRI KÖZIGAZGATÁS CSEH-ÉS MORVAORSZÁGBAN

(PRÁGA.) (DNB. Rador.) A tegnapi napon a végrehajtó hatalom ismét a polgári hatóságok kezébe került. Blaskovitz tábornok Csehország és List tábornok Morvaország katonai parancsnoka megjelentek a Hacha elnöknek és tőle ünnepélyesen elbocsúztak. A Hradsinra felvonó német katonai lobogót kicserélték a német nemzet lobogójával. A távozó tábornokok azon reményüknek adták kifejezést, hogy Csehország az új rendszerben megtalálja fejlődésének helyét, útját.

FELVILÁGOSÍTÁST KER A BOLGÁR ELLENZÉK

(SZÓFIA.) (Havas. Rador.) A szobranje ellenzéki képviselői tegnap közös interpellációt írtak alá, amelyben a kormányt arra kérik, hogy a legközelebbi ülésen ismertesse velük a külpolitikai helyzetet, illetve Bulgária terveit a jövőre nézve és kilitásait.

KORMÁNYVÁLTOZÁS KÉSZÜL ANGLIÁBAN

(LONDON.) (Reuter-Rador.) Beavatott körök szerint Angliában rövid időn belül kormányváltás lesz, amelyet az idéz elő, hogy felállítják az élelmezési minisztériumot. Az új minisztérium élére hír szerint Hore Belis ha jelenlegi hadügyminiszter, más verzió szerint Winston Churchill kerülne. Arról egyelőre nincsen szó, hogy Edent bevegyék a kormányba. Nagyobb kormányváltás esetén Runciman, Stanhope és Morrison távoznának, míg Sir John Simon és Hoare megtartanák tárcájukat, Chamberlainnal együtt.

ROOSEVELT BESZÉDÉNEK
VISSZHANGJA

(LONDON.) (Rador.) Az Egyesült Államok elnökének beszéde, amint várni lehetett, igen nagy visszhangot keltett a nemzetközi sajtóban a lapok természetesen pártállásuknak megfelelően foglalkoztak a nyilatkozattal s ezért a vélemények eltérőek. A brit sajtó rendkívül elégedett Roosevelt kijelentésével és kilátásba helyezett gazdasági segítségét igen nagy jelentőségűnek minősíti a demokratia államok szempontjából. Ezzel szemben a német sajtó igen hevesen támadja az elnököt és azt veti szemére, hogy Amerikára rá akarják kényszeríteni az Egyesült Államok befolyását.

A ZSIDÓ TÖRVÉNYJAVASLAT A MAGYAR FELSŐHÁZ ELŐTT

(BUDAPEST.) (MTI.) A magyar felsőházban tegnap kezdődött meg az úgynevezett zsidó törvényjavaslat vitája. Az előadó ismertetése után gr. Teleki Pál miniszterelnök tartott nagyszabású beszédet, amelyben hangsúlyozta, hogy a javaslat megszavazására nemzeti érdekből van szükség, mert bár egyeseket ér is sérelem, mégis a nemzet érdeke az első. Gróf Teleki Pál után Raffay lutheránus püspök mondotta el kifogásait és bejelentette, hogy a törvényjavaslatot csak megfelelő módosítással hajlandó elfogadni. Ezután a vitát lezárták és folytatását hétfőre halasztották.

A MAGYAR MINISZTEREK
UTAZÁSA

(RÓMA.) (Stefani.) Az olasz sajtó igen nagy érdeklődéssel néz Teleki gr. magyar miniszterelnök és Csáky külügyminiszter római látogatása elé. A Tribuna azt írja, hogy ez az utazás igazolása annak, hogy Budapest külpolitikai kaja teljesen azonos a tengelyével. Hangsúlyozta, hogy Magyarország és Jugoszlávia között a legteljesebb jövőszony uralkodik és annak a reménynek adott kifejezést, hogy gr. Csáky nyilatkozata után Bukarest és Budapest között az eddiginél barátságosabb légkör alakul ki.

GÖRING RÓMAI TÁRGYALÁSAI

(RÓMA.) (Rador.) Göring marsallt és feleségét tegnap az olasz uralkodó pár kihallgatáson fogadta. A Giornale d'Italia Göring látogatásával kapcsolatosan a következőket írja: Olaszország és Németország közötti állanak mindenféle fenyegetettség esetére és szembezárlanak minden ellentük irányuló kísérlettel.

A két tengely-hatalom lélekszáma, felkészültsége és termelése teljes mértékben egyensúlyozni tudja szükség esetén a velük szembeálló erőket.

Az olasz-német tárgyalások egyébként Rómában Göring jelenlétében teljesen titokban folynak és hír szerint felölelik az újabb összes nemzetközi eseményeket.

HOLTPONTRA JUTOTT A KAIRÓI
ÉRTEKEZLET

(KAIRÓ.) (Reuter. Rador.) Kairóban, mint tudvalevő, az utóbbi napokban tárgyalás indult meg a zsidó és arab delegátusok között. Ez a tárgyalás — amint most jelentik — holtpontra jutott, miért is a brit kormány most lépéseket akar tenni oly irányban, hogy a palesztinai kérdést az egyiptomi kormány közbejöttével rendezően elintézzék.

AZ ALBÁN KÜLDÖTTSEG
RÓMÁBAN

(RÓMA.) (Rador.) Az albán küldöttség tegnap megkoszorúzta az Iszneretlen Katona és a fasiszta-párt halottainak sírját, utána kihallgatáson jelent meg a Duce előtt. Mussolini az albán küldöttség elnöke, Verace üdvözölte és legjobb kívánságait és örömet tolmácsolta az albán nép nevében Olaszországnak, mert a két nép sorsa most már közös lett. Mussolini válaszában kijelentette, hogy Skander bég, zászlója ezentúl

egész Itáliában együtt fog lengeni az olasz zászlóval és hirdeti a két nép közös érzelmeit. A fasiszta Olaszország igéri, hogy az albánok igazságot, rendet, jóviszonyokat és a fejlődés zálogait fogják megkapni az olasz birodalomtól.

AZ OLASZ PARLAMENT
DISZÜLÉSE

Ugyancsak Rómából jelentik, hogy az olasz parlament ünnepélyes ülése jóváhagyta az albán koronát Victor Emanuel részére történt felajánlása után hozott hozzájáruló minisztertanácsi határozatot. A törvényhozás ezután Albániát elítelte. A jelenlevők meleg ünneplésben részesítették az albán küldöttséget. Lelkesen ünnepték az idevonatkozó törvényjavaslat felolvasását és Mussolini megjelenését. Majd Ciano jelentette ki, hogy az európai hatalmak már régen elismerték Itália elsőbbségét Albániában és a két nép történelmi kapcsolatainak szoros voltát, majd hangoztatta, hogy Zog királyon azért teljesedett be végzetése mert olaszellenes magatartást tanúsított.

AZ ALBÁN KÜLDÖTTSEG AZ
OLASZ URALKODÓ ELŐTT

(RÓMA.) (Stefani.) Az 50 tagú albán küldöttség tegnap délelben megérkezett Rómába, ahol ünnepélyesen fogadták. A küldöttség a pályaudvarról először a Palazzo Venezia-ba vonult, ahol a Duce fogadta, majd kihallgatáson jelent meg a Quirinali palotában, ahol III. Victor Emanuel olasz uralkodó fogadta őket. A küldöttség ünnepélyes formában megismételte az albán alkotmányozó nemzetgyűlés koronafelajánlását, amit az uralkodó elfogadott. A kihallgatás után a küldöttséget Colonna herceg, Róma kormányzója látta vendégül. Ugyancsak Rómából közlik, hogy az előző tervtől eltérőleg nem Ciano grófot, hanem a királyi ház egyik tagját fogják kinevezni albán helytartónak. Szó lehet az Aostai hercegről, aki jelenleg Abesszinia alkirálya, vagy a Bergamoni hercegről.

ROMÁN KÜLDÖTTSEG BERLIN-
BEN

(BERLIN.) (Rador.) A német külügyminisztérium meghívása folytán a Hitler kancellár 50. születésnapja alkalmával rendezendő ünnepségeken Romániát a következő előkelőségek fogják képviselni: Vaida Sándor királyi tanácsos, Sidorovici Országőr parancsnok, Valcovici és Gh. Brătianu professzorok, Dobrovsky bukaresti főpolgármester. A vendégek részt vesznek a nagy katonai szemlén és a különböző ünnepségeken. Az ugyancsak Berlinbe utazó Gafencu külügyminisztert nagyszámu

LEGUJABB

Roosevelt távirati üzenete
Olasz- és Németországhoz

(WASHINGTON.) Roosevelt amerikai elnök az éjszaka távirati üzenetet küldött az olasz és német kormányozhoz. Ebben azt mondja, hogy a világ most a fegyveres fenyegetettség állapotába került. Ha egy háborús viszály törne ki, a világ nagy része elpusztulna. A győztes, legyőzött és semleges egyaránt megsínylené és szerinte nem is lehet ilyen szomorú sorsra ítélve a világ. Az elnök utal arra, hogy újabb három európai és egy afrikai nemzet függetlensége szűnt meg. Ezenkívül közszá hírek járnak, hogy más népek függetlenségét is veszély fenyegeti. Olaszországnak és Németországnak tehát nyilatkoznia kell, hogy milyen további akciókat akar, mert a világ népe nyugalmat szeretne. Az Egyesült Államok szükségesnek tartja fellépni ebben a kérdésben és nyilatkozatra kérni a két nagyhatalmat. Nem

újságíró fogja elkísérni, továbbá a bukaresti német követség egyik tanácsosa.

BOLGAR-SZERB TANÁCSKOZÁS

(LONDON.) Jugoszlávia és Bulgária kormányai az újabb eseményekkel kapcsolatosan nagyfontosságú tárgyalásokat folytatnak. Kioszeivanoff miniszterelnököt közben az angol követ is többször felkereste. Kioszeivanoff később az olasz, német, magyar és amerikai követeket fogadta.

SZERB-HORVÁT TÁRGYALÁSOK

(ZÁGRAB.) Cvetkovics miniszterelnök újabb kétórás megbeszélést folytatott Maceskkel és a tárgyalásokat tovább folytatják. A sajtó bizakodóan ír a tárgyalásokról. Egyébként Zágrábban tegnap nyitották meg a nagy nemzetközi kiállítást és ennek keretében a nagysikerű magyar könyvkiállítást.

AZ ANGOL KIRÁLY RADIOBESZÉDE

(LONDON.) György angol király május 24-én rádióbeszédet intéz a világhoz a kanadai Winnipegből.

CIANO KIHALLGATÁSAI

(RÓMA.) Ciano külügyminiszter tegnap kihallgatáson fogadta a magyar és jugoszláv követeket.

Ugyanakkor Párisból jelentik, hogy a francia lapok szerint egy esetleges háborús viszálynál a német-olasz hadsereg együttes vezetés alá kerülne és a főparancsnok Göring marsall lenne, aki kezdettől fogva sokat tevékenykedett a tengelyhatalmak együttműködéséért. A Jour című lap a helyzettel kapcsolatban azt javasolja, hogy Franciaország a viszály elkerülése céljából krossen megegyezést Olaszországgal és a nemzeti Spanyolországgal. A lapok egyébként kiemelik, hogy a berlini Börsenzeitung az újabb angol és francia akciókkal kapcsolatban rendkívül melegszóval ír Jugoszlávia külpolitikai állásfoglalásáról.

FLOTTA-DEMONSTRÁCIÓK

(ATHÉN.) A görög közvéleményt kissé nyugtalanítja a német flotta tervezett Földközi tengeri felvonulása. Ugyanakkor híre jár, hogy három szovjet torpedóromboló is az Égei tenger felé tart. A római híradások ezzel egyidőben azt közlik, hogy a német flotta a spanyol kikötők meglátogatása után a spanyol flottával egyesülve, áthalad a gibraltári szarkaszon és Malagában találkozik az olasz hadiflottával és együttes felvonulással demonstrálják a tengelyhatalmak flottaerejét. Céljuk állítólag az, hogy megelőzzék az angol-francia orosz flotta együtt tervezett hasonló természetű demonstrációját.

Jugoszlávia, Oroszország, Bulgária, Görögország, Törökország, az arab államok, Szíria, Palesztina, Egyiptom és Irán. Ennek a szavatosságnak a jövő biztosítására és a nyugodt gazdasági élet érdekében legalább 25 évre kell szólania. Véget kell vetni annak a téves felfogásnak, hogy a világ népei csak a fegyverkezés örületének élhetnek. Az Egyesült Államok ebben az esetben hajlandó e szavatosságot az összes érdekelt államok tudomására hozni és megfelelő módozatokat ajánlani és keresni a szabadkereskedelem, vétel és eladás, a nyersanyag-szükséglet és más gazdasági érdekek biztosítására és minden vitás kérdésnek egy nagy nemzetközi konferencián való letárgyalásra. Remélni merem, hogy felhívásom megfelelő és minden kétséget kizáró válasza talál. — fejezi be üzenetét Roosevelt.

Tízhalál! halt egy kis-
leány születének távollé-
tében

(PLOESTI.) Tegnap a Maculiu-ucca 13. számú házban megdöbbentő tragédia játszódott le. Elena Argentina Modreanu 5 éves kisleányt szülei hazulról eltávozva, otthom hagyták. A leánya a Szobában játszódva véletlenül eltört egy folyékony gázt tartalmazó tartályt, majd meggyulladt. A kisleányka tetének következményétől megrémülve, kiáltozott segítségért. De a lakás a ház hátulsó részében fekszik és a szomszédok így nem hallották meg. Amikor a szülők hazatértek, gyermeküket borzalmas égési sebeket szenvedett állapotban holtan látták meg. Az anya a megdöbbentő látványtól idegrohamokat kapott és kórházba kellett szállítani. A főügyészség megdöbbentő tragédia ügyében szigorú vizsgálatot rendelt el.

Autótaxiban szülte meg
gyermekét az anya, majd
szívszélhűdésben meghalt

(BUCURESTI.) Szokatlan eset történt tegnap a fővárosban. Staicu Anna 25 éves fiatalasszony az utcán sétálva hirtelen rosszul lett és összeesett. A járókelők segítségére siettek, eszméletre térítették és ekkor a fiatal asszony elmondotta, hogy anyai örömeinek néz elébe és szülési fájdalmak vannak. A járókelők autótaxit hoztak és a gépkocsi a szülészeti klinikára szállította Staicu Annát. Amikor a sofőr a klinika épülete előtt megállt és a gépkocsi ajtaját kinyitotta, megdöbbentő látvány tárult eléje. A fiatal asszony utközből a gépkocsiban egészséges gyermeknek adott életet, aki vídámán örvendezett a meleg tavasznapsütésben. A kocsi bőrpárnázott ülésén aléltak látszón feküdt az újszülött édesanyja. A sofőr segítségül hívta a szülészeti klinika orvosait, hogy leemeljék az eszméletlennek látszó anyát. Az orvosok megdöbbenve állapították meg, hogy az asszony időközben a kiállott izgalmak következtében szívszélhűdést kapott és meghalt.

— Egyiptom önvédelmi intézkedéseket tesz. Kairóból jelentik: Mohamed pasa miniszterelnök hosszabb megbeszélést folytatott a közelkeleti angol erők főparancsnokával azokról a biztonsági intézkedésekről, amelyeket Egyiptom a maga védelmére megtenni kíván. Az alszuáni Nilus töltéseket és zsilipeket hetek óta megerősített egyiptomi csapatok őrzik, de hasonló jellegű intézkedések történtek máshol is. Ugyanakkor jelentik, hogy Alexandria kikötőjébe hat angol hadihajó érkezett.

Apróhirdetések

APRÓHÍRDETESI ARANK a vasárnap reggel megjelenő lapunkban szavanként 2 lej, vastagabb betűkkel 4 lej, legkisebb hirdetés 20 lej. Jelzés és cím nélküli hirdetések kezelési díja 10 lej.

VILLANYDOLALÁST legújabb mód szerrel, minden kellemetlen érzéstől mentesítve 150 lejtől 8 havi garancia mellett készítünk. Cal. Reg. Ferdinand 30. (4089)

ADÁS-VÉTEL

BUTOROK és lámpák elbocsátása miatt eladó. Str. Băii 6 2-as ajtó. (4928)

ELADÓ 140 holdas birtok gazdasági épületekkel, minden kellemetlen érzéstől mentesítve 150 lejtől 8 havi garancia mellett készítünk. Cal. Reg. Ferdinand 30. (4089)

SAJÁT termései jó egerbegyi bor literre 18 lejtől kapható. Str. Aventuriosă 26. (5003)

JÓKARBAN lévő mély gyermekkosci oltoson eladó. Mayer, Cal. Reg. Ferdinand 105. (5028)

ELKÖLTÖZÉS miatt sürgősen eladó felelősebb elbocsátó, szalonnagarnitúra, vitrin, tárgyak, konyhaberendezés. Cal. Regele Ferdinand 99., II. 7. (5171)

EGY mély gyermekkosci eladó. Strada Amurg 12. (5166)

PAPLAN, párna, madrac eladó. Calea Fotilor 102. (5159)

ÁLLÁST KAPHAT

KIFUTÓLEÁNYT fizetéssel felveszek azonnal. Sigmundné kalapszalom, Str. Matia 5. (5155)

KIFUTÓFIUT keres. Libraria Globus, Str. Regina Maria 10. (5163)

VARRÓLEÁNYOKAT keres. Kardosné, Cal. Regele Ferdinand 53. (5101)

KÜLÖNFÉLÉK

NEMET nyelvet biztos sikerrel, akadémián és egyetemen anyagot is tanít Székelyné, Str. Iuliu Maniu 4., II. emelet, ajtó 3. (8454)

FRANCIA, román fordítást, levelezést is a legújabb módszerekkel (Berlitz, Duden, Schidloff) magánórát, beszélgetést és vizsgára való előkészítést vállal pedagógiai gyakorlattal rendelkező diplomás tanár. Cím a kiadóban. (T1775)

KÖNYVELESI TANFOLYAM Falk De. Sónél. Calea Regele Ferdinand No. 34. (5456)

ÉRTESÍTÉS: Értetem a tisztelt vevőmet, hogy a Szilágyiné paprikás sátramát a tornavivoda betonsátrába helyeztem 47. szám alatt Özv. Szilágyi Mihályné. (5146)

KIADÓ LAKÁS

NAGYON szép 3 szobás, komfortos lakás külön udvarban, belvárosban minden járulékkal havi 3500-ért kiadó május elsejére. Cím a kiadóban. (4021)

SZOBÁ, konyha és speiz kerttel és tyúk udvarral május 1-ére olcsón kiadó. Patavucca 120. Értekezni lehet Str. Haiduc 1-a. Izsáknál. (5059)

SZOBÁ, konyha külön telek, kert kiadó. Értekezni Str. Duca B. Mesztels szabó. (5167)

4 SZOBÁS komfortos lakás kiadó május 1-ére. Megtekinthető 11-1-ig Str. Iuliu Maniu 26. (5162)

ÁLLÁST KERES

ÜGYVEDJELŐLT irodai praxissal, perfekt román, magyar, német gépiró ügyvéd, közjegyző, kereskedelmi vagy ipari vállalatban megfelelő állást keres. Cím a kiadóban. (5169)

Rádió

HÉTFŐ, április 17.

Bucuresti. 7: Ritmikus torna, rádióhírek reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsadó. 7:45: A műsor befejezése. 12: Déli hangverseny. 13: Időjelzés, időjárás-jelentés, kulturális és sport hírek, vízállás-jelentés. 13:10: Hangverseny. 14:10: Rádió hírek, időjárás-jelentés, rádióhíradó. 15:10: Rádió hírek, időjárás-jelentés. 15:15: Brácsaverseny. 20: Felolvasás. 20:15: Balettműsor. 21: Rádiózenekar Helta Aida énekével. 22: Hírek. 22:15: Lemezek. 23: Hírek. 23:15: Táncműsorok.

Budapest I. 7:45: Torna, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11:20: Felolvasások. 13:10: Zenekar. 13:30: Hírek. 14:30: Kátaszene. 15:30: Hírek. 17:15: Diákféltő. 7:45: Hírek. 18:10: Humoros hanglemezek. 18:30: Előadás. 19: Hegedűverseny. 19:40: Előadás. 20:20: Cigányzene. 20:50: Séta a tudóban. 21:30: Operaház zenekara. 22:40: Hírek. 23: Szalonötös. 24: Cigányzene. 1:05: Hírek.

Kétszáztizzenhétezer lejes kereset a munkabíróság előtt

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Érdekes ügy foglalkoztatta a napokban a munkabíróságot Ehrenwert Gréte 1934. június hónapjában lépett a kolozsvári Belga Romana textilgyár szolgálatába, ahol egyike volt a legpontosabb és a legteljesebb ismeretű tisztviselőnek. Ő kezelte az anyagraktárt és még többféle bizalmi állást töltött be. Talán megbízhatóságáért a gyár többletmunkák elvégzésére is felhasználta, úgy, hogy Ehrenwert Gréte a napi nyolc órán felül még több órát dolgozott.

1938. év nyarán a fonaikiosztó osztályba, ahol akkor Ehrenwert Gréte is dolgozott, egy Weisz Éva nevű munkás nőt osztottak be, azzal az utasítással, hogy vezessék be a munkakörbe. A többi alkalmazottak örömmel vették az igazgatóság intézkedését, mert azt hitték, hogy a személyzet szaporításával könnyíteni akarnak helyzetükön. 1938. október elsején azonban nagy meglepetést keltett a gyárban az a hír, hogy az igazgatóság Ehrenwert Gréte nek 3 hónapra felmondott, anyagihiánnyal indokolva azt.

Az elbocsátott tisztviselő keresetében elmondja, hogy a felmondás tudomásulvétele után az elbocsátás valódi oka felől érdeklődött és ekkor az egyik mester — állítása szerint — bizalmasan közölte vele, hogy nem kell csodálkoznia azon, ha egy németet elbocsátanak a gyár kötelékéből.

A felmondási idő lezajlása után Ehrenwert Gréte 92—1939. szám alatt pert indított a gyár ellen, amelyben jogtalan és indokolatlan elbocsátás miatt

100 ezer lej kártérítést igényel. De ugyancsak 100 ezer lejt követel, mert 1935. őszén arra kötelezték, hogy az új raktárhelyiség fűtetlen és nedves helyiségében dolgozzék, amiből kifolyólag súlyos vesebetegséget kapott, amivel több hetet töltött ágyban, de teljesen még most sem gyógyult meg. Ezen kívül túlórákért járó többletdíj és a legutóbbi három évben ki nem adott pihenőszabadsága fejében 17.400 lejt igényel.

A per összege tehát 217.400 lej. A legutóbbi Crivat munkabíró előtt lefolytatott tárgyaláson a gyár képviselője, dr. Barzu ügyvéd rámutatott arra, hogy a gyár igazgatóságában több román foglalt helyet és így azokat nem lehet ideológiai alapon tett intézkedésekkel vádolni. Tagadta, hogy a raktárhelyiség egészségtelen és azt is, hogy a túlórákat nem fizették volna ki. Azt állította, hogy a felperes tisztviselő nő szabadságidejének megváltására kétszeres fizetést utalt ki.

Dr. Deutsek Géza ügyvéd, a felperes képviselője szerint

a pihenési szabadság nem váltható meg.

A gyár a rendes fizetésen felül kétszeres kártérítés fizetésére kötelezhető erre az időre. Végül is helyszíni tárgyalás elrendelését és közel 40 tanu kihallgatását kérte, amit a munkabíró el is rendelt és a tárgyalás folytatását április 21-re halasztotta.

Április 15-ével megkezdték a dohány-tőzsdékben a lakáskönyvecské árúsitását

Milyen kötelezettségük van a háztulajdonosoknak a ő és albérlőknek a lakáskönyvecske kiállításával kapcsolatban?

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A lakók és albérlők kötelező bejelentéséről szóló törvénnyel kapcsolatban — melyet a munkabíró már annakidején teljes részletekkel ismertettünk — dr. Horváth Josif, Kolozsvár rendőrkvesztora és Ursu Victor, a rendőrség közigazgatási osztályának főnöke, a tegnapi napon 1936. szám alatt rendeletet adott ki, amely igen érdeklő Kolozsvár egész lakosságát.

A rendelet értelmében a háztulajdonosok és lakók, valamint az albérlők bejelentési kötelezettségéről szóló törvény 8. szakasza értelmében

április 15-étől kezdve életbelép a lakáskönyvecske rendszere,

illetve ezeket a könyvecskéket, valamint az 1., 2., 3. és 4. számú bejelentőlapokat az összes kolozsvári dohány-tőzsdékben árusítani fogják.

Ezeket a házkönyvecskéket a háztulajdonosok kötelesek beszerezni.

Az ilyen könyvecske ára 40 lej egy-egy bejelentési lap ára viszont 3 lej. Az összes háztulajdonosok ezeket a könyvecskéket 30 napon belül kötelesek beszerezni, amely határidő április 23-tól számítódik, tehát

május 23-áig az összes háztulajdonosok kötelesek a lakáskönyvecskét megvásárolni.

A lakáskönyvecske kiállítása azoknak a személyazonosságai igazolványoknak és egyéb bizonyítékoknak az alapján történik amelyeket a házban lakó főbérlet, albérlő, vagy bármilyen címen abban az épületben, lakásban lakó, avagy vendégül látott személy a háztulajdonos rendelkezésére bocsát.

Azok a háztulajdonosok, illetve bérlet, albérlők, akik irástudatlanok, a vonatkozó lakáskönyvecskét, illetve bejelentési lapokat jobbkezükhöz hüvelykujjúnak közégyével kötelesek ellátni a vonatkozó adatokat viszont meghatalmazott ügyvéddel kötelesek kiállíttatni, a rovatokat megfelelően kitölteni és ennek az ügyvédnek kötelesek felmutatni azokat a bizonyítékokat, okmá-

nyokat, amelyek az illető irástudatlan háztulajdonosnak a kérdéses számú ingatlanra vonatkozó tulajdonjogát kétségtelenül bizonyítják.

Kolozsvár törvényhatósági város területén a lakáskönyvecskéket két példányban kell kiállítani és a folyó évi április 23-ától kezdve a rendőrségnek 30 napon belül beszállítani.

Minden egyes lakáskönyvecskét és minden egyes ingatlan részére a polgármesteri hivatal megfelelő sorszámmal lát el és minden egyes ingatlan, illetve lakáskönyv csak egy számmal, függetlenül attól, hogy a kérdéses épület, vagy ingatlan egyetlen személy tulajdona-e, vagy több társtulajdonosé.

Minden egyes lakáskönyvecskében 4 lap van, 1., 2., 3. és 4. sorszámozással. Az 1. számú lapot a következő előírások szerint kell kitölteni:

Az 1. számú lap az egész ingatlan leírását tartalmazza. Ezt a lapot az ingatlan vagy a ház tulajdonosa, illetve meghatalmazottja, vagy a ház gondnokja tölti ki, abban az esetben, ha az ingatlan több tulajdonosa volna. A lap kitöltése az adatokat beíró egyén személyes felelősségére történik, sajátkezü aláírásával ellátottan. Ez a lap feltünteti a főbérlet nevét és azokat akik bármilyen címen a lakásban laknak, akár mint tulajdonos, akár mint főbérlet, akár mint albérlő, akár pedig bármilyen címen a házban lévő személyek.

Abban az esetben, ha valamely ingatlanon két, vagy több lakóház állna, amelyek különböző személyek tulajdonai, a tulajdonosok, illetve képviselőik, vagy pedig az ingatlan, a lakás gondnoka saját személyes felelőssége mellett köteles kiállítani az 1. számú lapot és azt sajátkezü aláírásával ellátni.

A nagyfontosságú rendelet továbbá a háztulajdonosokat és a bérletet érdeklő szakaszainak ismertetését a munkabíró következő számában folytatjuk.

T. Simiszarai Segélyező Egyesület cluji fiókja

Néhai R. M. cluji lakos elhalálása alkalmával, aki Önöknek B. III. 45. sz. alai tagként volt beírva, nem, mint kedvezményezettnek a halálzási okmányok bemutatása után azonnal

LEI 5400

segélyt fizettek ki. Nem mulasztatom el, hogy ezen előzetes és gyors elintézésért köszönetemet ne fejezzem ki és igyekezni fogok b. egyesületüket megbízhatósága miatt minél szélesebb körben ismertetni.

Cluj, 1938. április 18. Teljes tisztelettel: **AUSLANDER RUDOLF**

A királyi helytartóság jóváhagyta Kolozsvár új költségvetését

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Dr. Tataru Coriolan királyi helytartó szombaton délelőtt aláírta Kolozsvár város 1938—1939. évi költségvetésének jóváhagyását, amelynek végösszege 148.370.202 lejtől van előirányozva, bizonyos módosításra esett át a királyi helytartóságon. A módosítás azonban egészen jelentéktelen tételeknél történt. Így érintetlen maradt a magyar egyházak számára előirányozott 500 ezer lejes segélyösszeg, valamint a Magyar Színház 300 lejes segélye is. Az új költségvetési évről a város vezetősége a különféle adókból és illetékekből 81.796.300 lejt akar behajtani, a rendkívüli költségvetés keretében pedig 3.247.254 lejt bevételt ír elő. A különböző városi üzemek — kivéve a vízművet és villamosműveket — költségvetési előirányzata 63.326.648 lejt tesz ki.

Ismerték a dohánygyári munkások céhének jogi személyiségét

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Az új szak szervezeti törvény rendelkezéseinek megfelelően, néhány hónappal ezelőtt a szomszartományi dohánygyári munkások is megalakították szakmai szervezetüket. A megalakulásról szóló jegyzőkönyvet annakidején felterjesztették a munkaügyi minisztériumba, azzal, hogy jogi személyiségüket elnyerjék. A szakmai szervezetek megalakulását felülvizsgáló bizottság nemrégiben megkezdte munkáját és javaslatára a munkaügyi minisztérium megadta a jogiszemélyiséget a dohánygyári munkások céhének. A döntésről a munkaügyi minisztérium most értesítette a céh vezetőségét, amely így zavartalanul folytathatja működését.

Munkásküldettség megy dr. Tataru királyi helytartó alá

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Kolozsvár szervezett munkássága — mint tegnapi számunkban jelentettük — elhatározta, hogy ebben az évben is, mint minden évben fényes ünnepség keretében üli meg a munka május elsejének ünnepét. A munkásság reméli, hogy a hatóságok semmi akadályt nem gördítenek a hagyományos munkásünnep megünnepelésére. A hagyományos ünnepség megtartásának biztosítására a munkásság vezetői a jövő hét elején küldöttségben jelennek meg dr. Tataru Coriolan királyi helytartónál, akitől kérik a munkásünnep megtartásának engedélyezését.

Reuter jelenti:

(TOKIO.) A mikádó jóváhagyta Tama-be Mishiari közlekedésügyi és Kasso tábornok gyarmatügyi miniszterre történt kinevezését.

(BUENOS AIRES.) A belügyminisztérium rendeletére a múlt héten szabadrábra helyezett Jürgest, aki nemzeti szocialista propagandát fejtett ki, ismét letartóztatták.

(MEXICO.) Az olasz és a mexicói kormányok között tárgyalások vannak folyamatban, amelyek szerint Mexico petroleumot és kőolajat szállítanak Itáliának műselyem ellenében.

(BURGOS.) A nemzeti spanyol kormányt még öt állam nem ismeri el: Cuba, Chile, Mexico, Panama és Szovjet-országot.

(BURGOS.) Lequerica, a párisi követ legős jelentéstételre Burgosba érkezett.

(JERUZSALEM.) Az irakban emigrációban élt Fauz Eddine arab nacionalista vezér visszatért Palesztinába és átvette az ellenállás további megszervezését. A brit hatóságok a leg gondosabb kutatás mellett sem tudták rájönni rejtekhelyére.

(KAIRO.) Faruk király kabinetfőnökének, Ali Maheri pasának lemondását elfogadta. Az új kabinet főnök kinevezésére rövidesen sor kerül.

(OSLO.) Néhány nappal ezelőtt a 6000 tonnás „Katy” gőzösön robbanás történt, amelynek 6 halálos és 24 sebesült áldozata volt. A vizsgálat kiderítette, hogy a szerencsétlenséget egy megbűntetett matróz követte el, akit letartóztattak.

(ENGELBERG.) A zürichi kantoni Erangelbergben gyújtogatás következtében leégett az egyik szálloda. A szerencsétlenségnek 2 halálos áldozata van.

(STOCKHOLM.) A nemzetvédelmi minisztérium elrendelte az ország délkeleti partvidékének fokozott ellenőrzését.

(VARSO.) Lengyel iparosokból álló külföldi utazott Moszkvába, hogy az oroszországi gyapotbehozatalról tárgyaljon.

(BERLIN.) Gróf Schulenberg moszkvai német nagykövét vezetésével küldöttség utazott repülőgépen Teheránba, hogy Németországot képviselje az iráni trónörökös esküvőjén.

(BERLIN.) A kölni és aacheni katolikus és protestáns egyházi hatóságok elrendelték, hogy április 16-án este 6 órától fél 7-ig az összes harangok zugjanak. Hitler születésnapjára évfordulója alkalmából. Április 20-án a templomokat és egyházközpontokat fellelőgözzák és ünnepi istentiszteleteket tartanak.

(VARSO.) Leidoner tábornokot, a lett hadsereg vezérkari főnökét hivatalos látogatásra Varsóba várják.

(LONDON.) A palesztinai parti hatóságok az arabok kérésére szigorúan ellenőrzik a bevándorlók titkos partraszállását. A haifai kikötőben most egy Constatából érkező hajót tartóztattak fel, amelyik 250 emigránst hozott magával, akik titokban akartak Palesztina földjére lépni. Közülük 200-at letartóztattak, míg 50-nek sikerült partra szállnia. Istentiszteleteket tartanak.

I. KÁROLY KIRÁLY SZÜLETÉSÉNEK 100-IK ÉVFORDULÓJA. Bucarestből jelenti a Rador: Csütörtökön, április 20-án lesz 100 éve I. Károly román király születésének. Ez alkalomból a fővárosban és az ország minden részében emlék-istentiszteletek lesznek.

Erdőügyi kutató intézetet létesítenek. Bucarestből jelenti: A földművelésügyi minisztérium felhatalmazást kapott, hogy a főváros közelében egy erdőügyi kísérleti és kutató intézmény létesítésére 15 hektárnyi területet kisajátíthasson.

Tízezer darab kenyér is elégett a focsanij nagy tüznél. Focsaniból jelenti: A katonai élelmezési raktárnál tegnap este történt tüzeset alkalmával az épülettel együtt 10.000 darab, már elkészített kenyér is elégett.

Szabadságra ment a második hadtest sajtóellenőrzési főnöke. Bucarestből jelenti a Rador: Romulus Hotineanu ezredes, a második hadtest ellenőrzési főnöke szabadságra ment és távolléte alatt Dan Pascu alezredes helyettesíti.

Időjárásjelentés: A bukaresti időjárásutató-intézet jelentése: Növekvő légnyomás, hőmérséklet emelkedése, egyes helyeken vihar és kisebb esőzések. Szombaton délután Bukarestben napon 41, árnyékban 27 fokot mértek.

Bérmozgalom a Dermata-gyárban

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A Dermata gyárban dolgozó fémipari munkások kollektív szerződése május elsején lejárt. Az egyezség értelmében a szerződés érvénye automatikusan meghosszabbították egy évvel, ha azt a lejárat előtt 14 nappal egyik fél részéről sem mondják fel. A gyár munkásai a napokban gyűlést tartottak a Vasmunkások Otthonában, amelyen megállapították a kollektív szerződés új pontjait. Megállapították, hogy a szerződés több pontja nem elégíti ki a munkásérdekeket, ugyanígy a bérek nincsenek arányban a jelenlegi piaci árakkal, éppen ezért kimondták a kollektív szer-

ződés felmondását. Ez szombaton délután meg is történt. A gyár igazgatóság tudomásul vette a munkások bejelentését és előreláthatólag a közeli napokban megkezdődnek a közvetlen tárgyalások a munkások és a gyár megbírói között az új kollektív szerződés létrehozása érdekében.

A munkások igen bizakodóan tekintenek a küszöbönálló tárgyalások elé. Biznak abban, hogy a gyár igazgatósága megértéssel lesz a nehéz körülmények között élő munkásság helyzetére és életszínvonalát emelni fogja a megkötendő szerződés keretében.

Közel 350.000 lej segélyt osztott ki Manole Enescu ezredes prefektus Morlaca község tűzkárosultjai között

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Annak a mozgalomnak s nemes emberbaráti cél kitűzésnek, amelyet Enescu Manole ezredes, Kolozsvármegye prefektusa indított meg a morlacai tűzkárosultak felsegélyezése érdekében — mint megirtuk — örömdetes eredménye volt. A prefektus a borzalmas tűzkatasztrófa után azonnal 50.000 lej értékű élelmiszert osztott ki a község károsultjai között, majd különböző látványosságok, gyűjtés és sorsjáték rendezésével, illetve azok jóvedelmével sietett a szenvedő lakosság segítségére. A befolyt összeg révén a prefektus építőfa anyagot, téglát, cserepet osztott szét a tűzkárosultak körében, lehetővé téve ezzel a község lakóinak, hogy az ellemi csapástól megsemmisített házaikat, gazdasági épületeiket újolag felépítsék, illetve kijavítsák.

Az elmúlt napokban Manole Enescu ezredes, vármegyei prefektus dr. Stoica János vármegyei főjegyző, dr. Ramboiu Nicolae kabinetfőnök, Galea Joan járási szolgabíró és Dumitriu ezredes, a községben állomásozó hegyi vadász zászlóalj parancsnoka és Pop Victor községi lelkész kíséretében a helyszínen osztották ki a morlacai tűzkárosultak részére a különböző címeken

befolyt adományok utolsó részletét. A községbe érkező megyefőnököt Plotuná községi jegyző üdvözölte és fogadta, majd Galea Joan főszolgabíró ismertette a gyűjtés és a különböző rendezvények anyagi előnyeit, a község lakosságának nevében pedig Pop Victor lelkes fejezte ki meleg köszönetét Manole Enescu ezredesnek a tűzkárosultak érdekében kifejtett nemes buzgalmaért és emberbaráti tevékenységéért, amellyel a nélkülözők sorsán nagymértékben enyhített. Manole Enescu ezredes prefektus beszédében összetartásra, szorgalmas munkára, a hazafiúi kötelesség pontos teljesítésére buzdította község lakosságát, amely ezuttal is tanujelét adta II. Károly király öfelsege iránt érzett mély alattvalói hódolatának és bensőséges tisztelő letének. A hivatalos ünnepség után 22 hajléktalan család részére 110.000 lej osztott szét a vármegyei prefektus.

Az eddig lefolyt segélyakció során a vármegyei prefektus közel 350 ezer lej osztott szét Morlaca község tűzkárosultjai részére,

akik meghatározott módon mondtak köszönetet a megyefőnöknek az értékes támogatásért.

A magyar főváros közüzemei is bemutatkoznak a budapesti Nemzetközi Vásáron

Holnapután életbe lépnek az utazási és vízumkedvezmények

Budapestről jelenti tudósítónk: Az április 28-án kezdődő Budapesti Nemzetközi Vásár ezidén területében annyira megnövekedett, hogy a Városliget jelentős részét kellett a vásár céljaira igénybevenni. Így azután a vásárhoz csatolták a múlt század egyik remek épületét, a Fővárosi Múzeumot is. Ebben a klasszikus csarnokban a vásár ideje alatt a magyar főváros üzei mutatkoznak be, helyesebben ez a csarnok arról nyújt majd tiszta képet, hogy mivé lesz a legközelebbi években a magyar főváros. A világ minden részéről állandó az érdeklődés a budapesti közüzemek iránt és alig van már a világnak olyan országa, amely ne tanulmányozta volna ezeket az intézményeket. Ezt a tanulmányozást is lényegesen megkönnyíti a vásárral kapcsolatos kiállítás, hiszen itt nemcsak az eddigi üzemeket, hanem még a jövő terveit is megismerheti az érdeklődő.

A magyar főváros beruházási költségvetése és tervei lehetővé teszik — a többiek között — hogy a Dunaparton Csepeltől Újpestig gyorsvasút röpitse el majd percek alatt a közönséget. Új hid épül Újpest és Óbuda között, úgy

azonban, hogy a hid közepéről lejáró vezet majd a Margitszigetre. Eltűntek rövidesen a halásorompókat és lehetővé teszik, hogy a kocsitak ne kereszteszék majd a vasúti síneket. Még tökéletesebben kiépítik Budaepeszt ma is híres alvilágát: a többszáz kilométeres földalatti kanális hálózatot. Hogy érik el mindezt? Modellekben, tervrajzokban, diorámákban, erről ad majd pontos képet a Nemzetközi Vásár.

A Budapesti Nemzetközi Vásár utazási és vízumkedvezményei egyébként már holnapután, április 18-án érvénybe lépnek.

A kedvezmények igénybevételére jogosító vásárigazolványt bárki megválthatja az ország bármely utazási és menetjegyirodájánál.

Fegyveres banditák garázdálkodtak Durustormegyeiben. Constataból jelenti: Számos felfegyverkezett rabló Durustormegyeiben behatolt egy Carameh Mocler nevű török házába. A házbeliek és a támadók között fegyverharc indult meg, amelyben a házban lakók közül egyet megöltek, két embert pedig magukkal hurcoltak. A vakmerő gangsztereket most lovascsendőrök üldözik.

Jestedzés

Ujabb pontot adott le a Rapid. Bukarestből jelenti: 4000 néző előtt szombaton délután játszották le a Kroner vezetésével a Rapid—Sport Studentesc nemzeti bajnoki mérkőzést, amely nagy meglepetésre 1:1 (1:1) arányban döntetlenül végződött. A Rapid gólját Auer, a diákokét Ghica Popescu lőtte.

Csak a jövő évben szervezik meg a kis KK-t. Budapestről jelenti: A Magyar Labdarugó Szövetségnek azt a javaslatát, amely a kis Közép-európai Kupa megalakítását vetette fel, az illetékes államok szövetségei nagy rokonszenvvel fogadták. Az idő előrehaladottságára való tekintettel a kis KK megszervezésére ebben az évben nem kerül sor, csupán a jövő évben.

Tommy Farr, a híres angol ökölvívó Londonban 12 menetes küzdelem után pontozással győzött az amerikai Clarence Burman ellen.

Május elsején felszámol a cseh professzionizmus. Prágából jelenti: A német sportfőhatóság rendelkezése május elsejéig Cseh- és Morvaországban az összes professzionista alapon működő futballegységek ki kell mondják felszámolásukat. Május elseje után csak amatőr egyesületek működhetnek a német felfőhatóság alatt működő területeken.

Április 30-án állítják össze a jugoszlávok ellen szereplő román válogatott csapatot. Bukarestből jelenti: A május 7-én Bukarestben sorakerülő román—jugoszláv válogatott mérkőzésre a Labdarugószövetség válogató bizottsága április 30-án állítja össze Románia csapatát.

Bérmálkozók figyelmébe. Márton Áron püspök a kolozsvári hívek részére május 7-én osztja ki a bérmálás szentségét. Jelentkezni már most lehet. Az iskolába járó gyermekek, diákok jelentkezhetnek hitoktatójuknál. Az iskolából kikérült hívek jelentkezhetnek a három plébániai hivatalban (Belvárosi, Monostori és Szent Péter) aszerint, melyik plébániához tartoznak. A belvárosi hívek részére az Egyházközség Tanácstermében lesz oktatás a bérmálásról május 4-én és 5-én este 7 órakor. A gyermekek oktatása az iskolákban történik. A jelentkezésnél be kell mondani a választott bérmázsi nevét. A jelentkezésnél kapott lapot meg kell őrizni és bérmáláskor elhozni. — A Plébánia.

Az 1939 április 15-én a 19-ik sorsjátek II. osztály huzásának eredménye. A matcaival nyertek: 1 millió lej: 38752 seria I és II, 100.000 lej: 38725 seria I és II, 38926 seria I és II, 17892 seria I és II, 30782 seria I és II, 43322 seria I és II, 48183 seria I és II, 69840 seria I és II, 70026 seria I és II, 79064 seria I és II, 98797 seria I és II sorsjegyek. Valamint 160 darab 20 ezer lejes nyermény mindkét sorból, 600 darab 8000 lejes nyermény mindkét sorból. Mindegyik sorsjegy, melynek végződése: 00, 18, 26, 28, 37, 48, azok 912 lejt nyertek. — A melléksorsjeggyel nyertek: 1 millió lej: 590.0004 és 609.888 számok. Valamint 160 darab 10 ezer lejes nyermény, 3200 darab 1000 lejes nyermény. Mindegyik sorsjegy, melynek végződése: 005, 160, 241, 349, 606, 671, 677, 686, 740, 822, az 228 lejt nyert. **Colectura Oficiala.**

Vaida Sándor és Gafencu tanácskozásai. Bucarestből jelenti a Rador: Berlinbe való elutazása előtt Vaida Sándor, koronatanácsos megbeszélést folytatott Gafencu külügyminiszterrel.

Kétfélmillió bírság a kincstár kárára elkövetett visszaélésekért. Constataból jelenti: A hatóságok hatalmas összegű bírsággal sújtották a Harisnyaház üzlet tulajdonosait: Antos Zoltánt és Vécei Erzsébetet, mert a kincstár kárára súlyos adózási visszaéléseket követtek el. A kincstár ezenkívül 2 millió bírság kirovását is kérte még a bíróságtól a súlyosan megvagdolt kereskedőkkel szemben.

fiatalok problémája

aventus — ventus, tartotta a régi közmondás. Fiatalok bolondság, azután ennek a szólás-mondásnak a magyar megfelelője. Pedig bizony nem egészen igazság az, hogy ez a közmondás állított. Nem a fiatalok a világ mai bolondságáért, hanem inkább az idősebb nemzedékek.

Nem akarunk abba a hibába esni, hogy egyoldalúan csak az idősebbeket vagy az idősebbeket kívánjuk odaadni a vádlottak padjára, akkor, amikor a mai világhelyzetet mérlegeljük. Azért, ami történt és történik, legalább részben jóformán minden nemzedék felelős. Az öregek ugyanúgy, mint a fiatalok. Helyesebben az öregek legjobban, a középkorú nemzedékek pedig valamivel kisebb mértékben, a fiatalok pedig a legkevésbé.

És ezért sok igazságot is tartalmaz a bucsulevél, amelyet egy medgyesi gyilkospár hagyott hátra és amelyben a romantikus szerelmek azt írta: Sirassanak meg bennünket, mert fiatalok vagyunk. Valóban a mai fiatalok nagyon, nagyon is siratni lehetnek. Az élet örömeiből és szépségeiből jut valami. Kevés vigaszt jelentett a számára, hogy az elmúlt nagy világháború fiatal nemzedékei sem voltak másképpen, sőt ezeknek a háborús megpróbáltatások viszonylatában is át kellett élniük, ha egyáltalán tudták élni.

Vagyis végeredményben a különféle nemzedékek nem tulsokat vehetnek egymás szemére abban a tekintetben, hogy kinek jutott szebb, boldogabb és egészségesebb fiatalság. Azoknak, akik ma mindjárt 45 évesek, vagy azoknak, akik 20—25 évvel fiatalabbak. A fiatalság nyitott kapu, amelyből — leggyakrabban is régebben ezt tartották — végig távlatok felé láthat a szem. Az érettség és boldogulás végtelen távlatok felé. De bizony ma már a jövő és boldogulás távlatait a legszörnyebb kód és legsötétebb bizonytalanság fedi. Ebbe a komor bizonytalanságba pedig belenézni és belőle jövőt jósolni, merő képtelenség. Az a háborús használt frázis, hogy a politika manipulációja most a lehető legborzultabb világvizonylatban, ha nem is vált teljesen valósággá, de sok tekintetben mégis csak realizálta a frázisszerű hasonlatot.

Alig van az életnek, a nemzedékeknek, az elveknél egyetlen olyan problémája, amelyet teljesen el lehetne szüntetni a dolgok mérlegelésénél, a világhelyzettől. Ha tehát igazat is kell mondanunk, annak az angol bírónak, aki ítéletében kimondta, hogy a nemzetközi helyzet kuszassága nem lehet vádolni, mégis meg lehet és meg kell érteni azt, hogy akkor, — amikor béke és nyugalom helyett a világ számtalan népe, nemzetisége, vallásfelekezete világnézeti állásfoglalás szerint tömegesen embercsoportja a legélesebb harcot folytatja egymás ellen, amikor szeretet lélekessége mindjobban bomladozik, az embertestvériség eszméje pedig fájdalmasan kezd merő illúzióvá válni, önkéntelenül is szakadtatnak fel olyan távolságok az egymás között legközelebb álló lelkekben is. Ezek pedig adott esetben a családi, testvéri, helyi kötelezettségeket is könnyen megtagadhatják. Idegesség, feszültség, nyugalanság mutatkozik minden vonalon. Az a világhelyzet pillanatnyi képe, ami most — helyette a legfontosabb a lélek egyensúlya, nyugalma, hívó rendíthetlensége és biztonságérzete volna. Mert jellemző a világhelyzetre, hogy például a „Daily Mirror“ című lap szerint az európai háborús félelem veszteségeket már eddig is mintegy három és fél milliárdot tesz ki.

Riadt lélekállapotban, hogy ha a fiatalság elveszti kissé a fejét, az nem is volna csodálatos. Most éppen ezért az idősebb és öregebb nemzedékeknek bölcsességére és tisztánlátására volna nagy szükség. Sajnálattal azonban, hogy ezek a generációk is sokszor kap-

Tannenzapf Nathan utja az obszcén filmekről a santé-fegyház cellájáig

A lasz-i disznópásztor a Pathé-gyár vezérigazgatói szobájában

(LONDON.) Ezelőtt mintegy negyvenöt esztendővel élt a jassyi melháiban, nyemornegyedben egy rongyos, beteges, öreg, menekült orosz zsidó, két fiával. A mindig álmodozó, gyulladt szemű, helyét nem lelő Bernard és a kitűnő tanuló mintagyerek, Emile. Az öreg Nathanson Tannenzapf reális ember volt, mivel polgárjogot abban az időben Romániában zsidó nem nyerhetett, pásztorokodással kereste meg azt a sovány kenyeret, amelyet az izzó, zsidógyűlölő románság részére megkeresni engedett Bernard apja mesterességét, míg Emile tanult. Az álmodozó zsidófiat azonban utolérte végzete, két disznó elveszett a csordából. Apja jól elnadrárgolta a kidobta házából. — Eredj világgá. Tanulj meg élni — kiáltotta idősebb Nathanson Tannenzapf ki dobott fia után s amint a valóság mutatja, a kis Nathansohn Tannenzapf Bernard alaposan megtanult „élni“.

Sorsa Bukarestbe vetette, ahol fényképezőszíni lett. Az akkor még kezdetleges fototechnika érdeklő a kis zsidófiat. „Fantáziát“ lát benne. A továbbiakhoz kicsiny tér Bukarest, amit annak idején Kelet Párisának becéztek a bojárak. Nem sokkal 1903 telén egy sápadt, vézna gyulladt szemű fiatalember szállt ki a Bukarest—calaisi gyorsból, a Gare de l'Esten. Beléveti magát a „fin de siècle“ forgatagába, de hamar rájön; aki éjszakázik, bohémkedik, az nem boldogulhat. Csak egyet lát maga előtt: a pénzt és becsvágyat. Könyöklő, furja magát, vág, üt, szabdalkozik, mint egy megvadult orosz lán. Olyan nagy szerűen tud könyöklőni, hogy egy napon Charles Pathének is feltűnik, a francia film első mesterének. Gyönyörű fényképeket lát a „könyöklő“ A clignancourt-i kezdetleges filmstudio állandó könyöklője lesz, míg nem Charles Pathé észreveszi, hogy ez a fiú tele van „fantáziával“, jól fotográfál, nagyszerűen tud számolni, vilámgyors a kritikája és mindig „eltalálja“, mi kell a közönségnek — már tudniillik szerinte.

A kis Bernard tudja, hogy az győz, aki éjjel előtt megy haza, nem szív el naponta hatvan cigarettát s legfőképpen az győz, aki idegekkel bírja az iramot. Egyelőre csak szerény alkalmat-

zottja Pathénak. Erkölcstele nideája támadt. A gyár régi filmjeit megvásárolja, kivágja belőlük az obszcén részeket s a külvárosi világ egy lebujaiban mutatgatja drága arany frankért a pornográfát. Hihetetlen vagyont gyűjt, de még mindig a gyulladtszemű zsidóköllyök, aki könyöklő, karriereket bukta el s mindenkit kitor utjából. Ujabb erkölcsstelségével alapozza meg vagyonának végső alapjait. Pimaszul kilesi azokat a pénzes vendégeket, akik megmegledezve magukról, bujnak meg apró párisi lokálokban Bernard erkölcsének nincsenek skrupulózisai, összejátszva a személyzettel, „lefilmezi“ a párocskát s néhány nap múlva meghívott „vendégének“ bemutatja „legújabb filmjét.“ Az áldozatok fizetnek, mert félnek a botránytól. Így élt, törtetett, megveszi a „Rapid-Film“ részvényeit. Filmeket gyárt, a vállalat magas osztályokat fizet s egy napon megbuktatja vállalatát csak azért, hogy a tönkrement részvényesektől centimekért vásárolja fel a 30 frankos részvényeket. Végre elérte a boldogulás első küszöbét. Ekkor már olyan hatalma és nimbusza van, hogy Charles Pathé kénytelen vele társulni s megalapítják a Pathé—Nathán filmvállalatot, amely napjainkig uralkodott a francia piacon, azonban — Pathé nélkül. Páris él, mulat, élvez a győzelem babérjainak aranyáradatát. De — nevezzük röviden új nevén — Nathán nem mutatkozik, csak a háttérben könyöklő tovább. A vagyon már megvan, fiatal ember kezébe s akkor boldog lenne: a becsületrend. Mert ami belül és a valóságban nem igaz, azt ilyen kis külsőséggel kell bizonyítani, hogy Pathé Nathán, alias Nathansohn-Tannenzapf Bernar: „becsületes.“

Egy ízben az uccáról egy csavargót hoz be a studioba: — Itt hozom Franciaország legnagobb színészét — mutatatta be a toprongyos alakot, aki nem volt más, mint Harry Baur, ma a legnagyobb francia színész, a Comedie Francaise első művésze. A nagy tülekedésben egymásután elbuknak „barátai“. Coty lebukik, csak Stavinsky összeszalt milliói mentik meg. Citroen eltűnik a nagy krach után, sőt Stavisky

is „lebukik“. Nathanson-Tannenzapf veretlenül, egyedül áll a piacon: a sok rivális eltűnt. Mikor Nathan hollywoodi útjáról hazatér az „Ite de France“ fedélzetén, a francia kormány kiküldöttje várja. Felesége bejáratos az elnöki palotába. Nathan évente milliókat költ a tudóbeteg gyerekek kórházára, de a becsületrendhez ez az alibi bizonyítvány nem elégséges.

— Tanulj meg élni — kiáltotta utána atyja, de Nathan nem élni, hanem lopni, csalni tanult meg. Odakerült ő is, ahova sorstársai, a gyanús eredetű, gyulladtszemű, minden erkölcsi aggálytól mentes törtétek. A „Candide“ és a „Gringorie“ sorozatos cikkeiben leplezik Nathan gyanús üzemeit. Letartóztatták.

Különös játéka a sorsnak, hogy ezelőtt egy évvel olyan filmet forgattak a Santé-fegyházról, amelynek eredeti helyszíni felvételein maga Nathan is résztvett, tehát ismerős volt a fegyházban. Amikor most két ur társaságában megjelent a fegyrintézet kapujában, az örök feltűnő udvariassággal, előzékenyen hajlongva köszöntötték a gazdag borralalók adóját s előkelően nyitották ki a rácsos kaput. Csak akkor ocsudtak fel, amikor a két ur, a detektívek intettek: kár az előzékenységet, Nathan ur úgy fog kinézni a rács mögött, mint filmjében a főszereplő. De ezt a filmet — az ügyész rendezi.

Franciaország felveszi a harcot az erkölcsellenes irodalom ellen

(PÁRIS.) A francia szenátus elfogadta a pornográfiaellenes törvényjavaslatot.

Franciaországban eddig alig üldözték a pornográfiát. Franciaország volt Litvánián kívül az egyetlen európai állam, amely a szellemi szabadság elvére való tekintettel nem fogadta el az 1923. évi nemzetközi pornográfiaellenes egyezményt. E tény következtében, mint az igazságügyminiszter a törvényjavaslat tárgyalásakor mondotta, a pornográf, vagyis erkölcsellenes irodalom Franciaországba tette át székhelyét.

Fernand Boverat, az elnéptelenedés elleni nemzeti szövetség elnöke a „Paris Soir“-ban foglalkozik az új pornográfiaellenes törvénnyel.

— Igazán ideje már véget vetni azok törekvéseinek, akik megrontják az ifjúságot — írja. — Örülünk, hogy a szenátus megértette a kérdés fontosságát. Franciaországnak erős és testben-lelemben harmonikus fiatal emberekre van szüksége, akiknek nem a nőcsábítás az ideálja; tisztaszívű fiatal nőkre van szüksége, akik ifjúságukat megőrzik gyermekeik jövődjé apja számára. Kevés a gyerek, vagy egyáltalán nincs gyerek az olyan házasságokban, ahol a férj és feleség kalandos életet élt a házasságkötés előtt: a mi országunknak nem ilyen házasságokra van szüksége. Mustsolni emlékeztetett arra, hogy „a termékeny népek az erős népek; a meddő népek gyengék és rab-szolgasors vár rájuk.“ Franciaország pedig nem akar elbukni; éppen most csodálatos erőfeszítést tesz, hogy sorsának magasságába emelkedjék, de ennek az erőfeszítésnek csak akkor lehet tartós eredménye, ha a születések számának emelkedésében is megmutatkozik. Tavaly negyvenezzerrel kevesebb volt a születések, mint a halálozások száma. Hogy jó eredményt érjünk el, erőfeszítést kell indítanunk az erkölcsstelség ellen, különösen az ifjúság körében.

— Chamberlain esernyője mindössze tizenöt éves. Londonból jelentik: Chamberlain miniszterelnök neje egy jótékonycélú bazáron tartott beszédében tévesnek minősítette azt az állítást, mintha férjének világhírű esernyője 40 éves volna. Negyven évvel ezelőtt még nem is tudtam, hogy Chamberlain ur a világon van, mondotta Chamberlainné. Az esernyő még aránylag fiatal, tette hozzá, mindössze tizenöt évvel ezelőtt leptem meg vele férjemet.

(t. g.)

MEGSZOKOTT

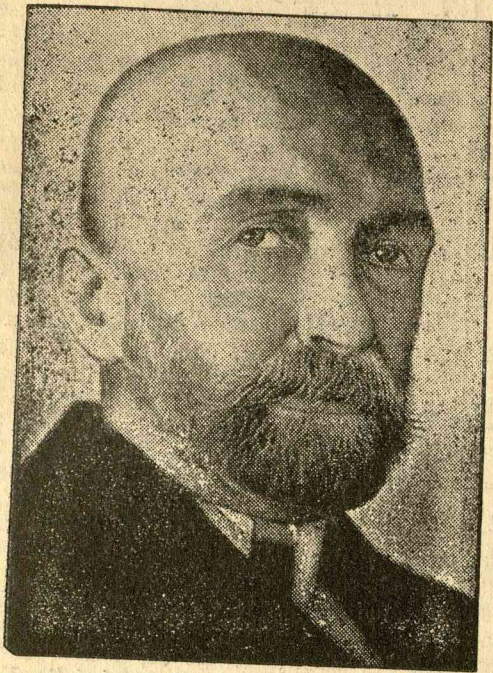
helyén tisztíttassa ruháit...

a

Ezink-gyárban

kopva, zavartan, elhamarkodva beszélnek és cselekszenek és ahelyett, hogy a nyugtalanságot mérsékelnék, inkább még fokozzák azt. A ma minden nemzedéknek tisztalelkű, komoly összefogása és önmérséklése tudni is a világ megboldogult rendjét és csendjét igazán visszaadni és ezt kötelessége is volna megtenni a saját maga jövődjé érdekében. Másképp ugyanis az a boldogság és megmondhatatlannak nevezett fiatalság teljes joggal odaültethetné a vádlottak padjára az idősebb nemzedé-

keket és mondhatná, hogy mindazért, ami történik és történt, csak ti vagytok a felelősek. Csak ti egyedül, akik nem tudtatok férfias határozottsággal cselekedni akkor, mikor arra volt szükség, hogy nem a mi fiatalos megmondhatatlanságunkra. Hiszen a fiatalság hibáit az öregség bölcsessége szokta jóvátenni. Miért nem éltek tehát most ezzel a kedvező lehetőséggel, a béke megmentése érdekében? Miért, miért?

SLAWEK EZREDES. Slawek ezredes, volt lengyel miniszterelnök, eddig még ki nem derített okoknál fogva öngyilkosságot követett el. Az államférfit az egész ország óriási részvéte mellett temették el.

MEGHALT AUSZTRÁLIA MINISZTERELNÖKE. Rövid, de súlyos szenvedés után a napokban meghalt Lyons, Ausztrália miniszterelnöke 59 éves korában.

DURAZZÓ KIKÖTŐVÁROS, ahol az olasz csapatok elsőnek szálltak.

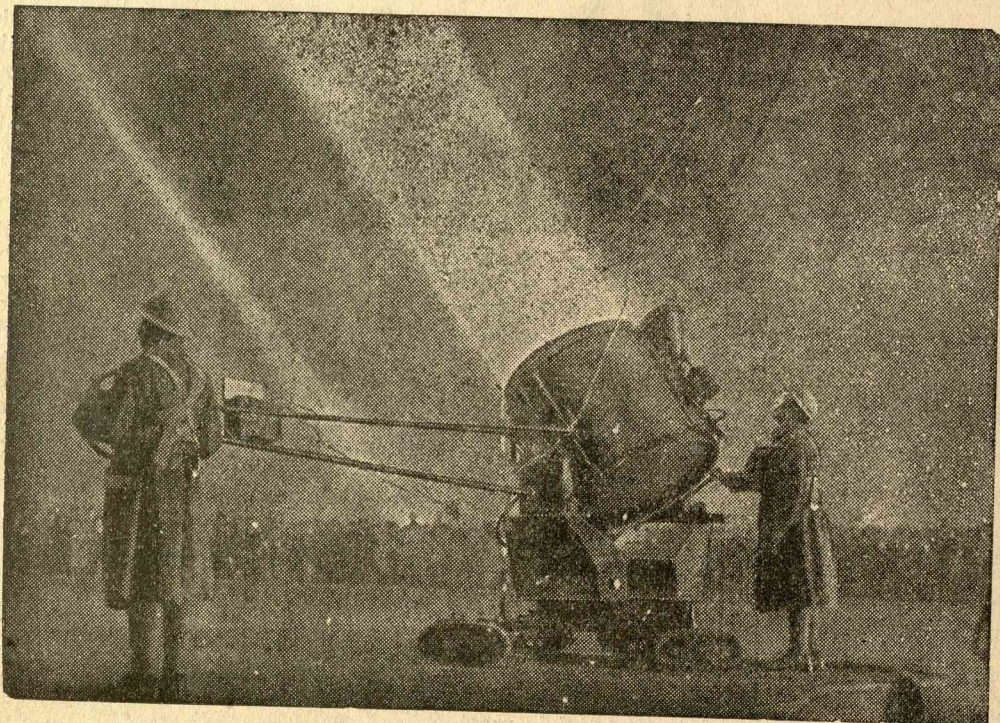
IRAK ELHUNYT KIRÁLYA. Ghazi király maga vezette gépkocsijával halálos szerencsétlenség áldozata lett.

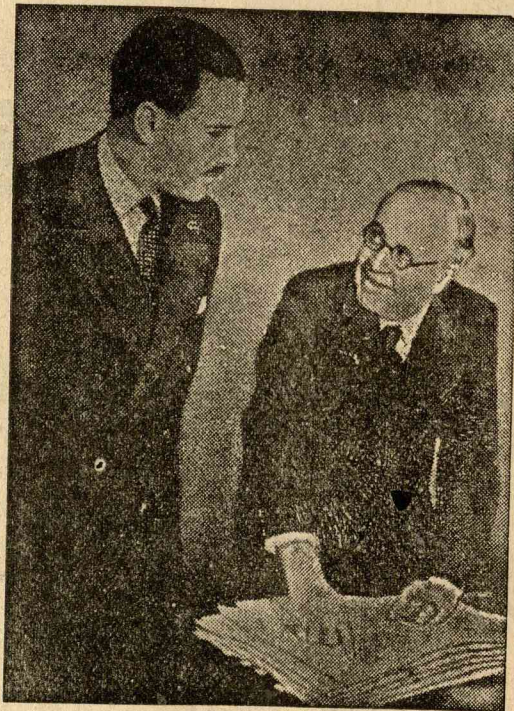
RAEDER VEZÉRADMIRÁLIS. A német hadiflotta vezéradmirálista, Raeder tengernagy, a wilhelmshafeni ünnepségeken.

HITLER KANCELLÁR A SZABADSÁGOSOK HAJÓJÁN. Hitler kancellár memeli látogatása után a „Robert Ley” szabadságos hajón hosszabb utazást tett. Jobbról: Wagner miniszter, a Führer, Dr. Ley és Brückner adjutáns.

ANGOL FÉNYSZÓRÓK MŰKÖDÉS KÖZBEN.

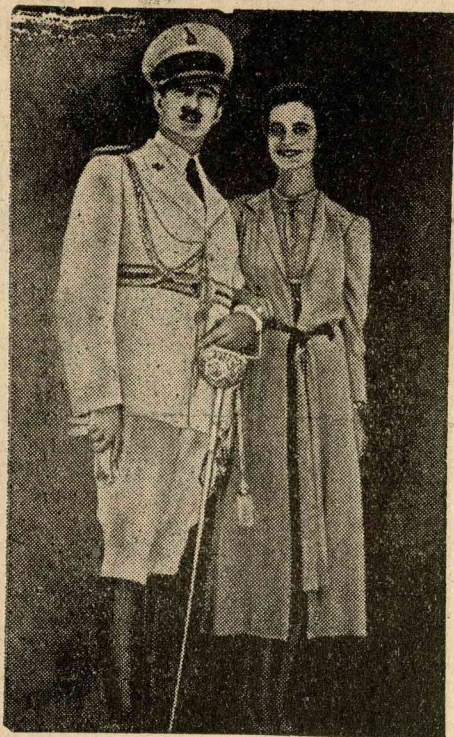
REPÜLÉSÜGYI MINISZTEREK TANÁCSKOZÁSA. Guy la Chambre francia (bal) és Kingsley Wood brit repülésügyi miniszterek fontos megbeszéléseket folytattak Londonban.

BECK EZREDES LONDONBAN. Beck ezredes a londoni Victoria pályaudvaron a brit külügyminiszterrel találkozott.

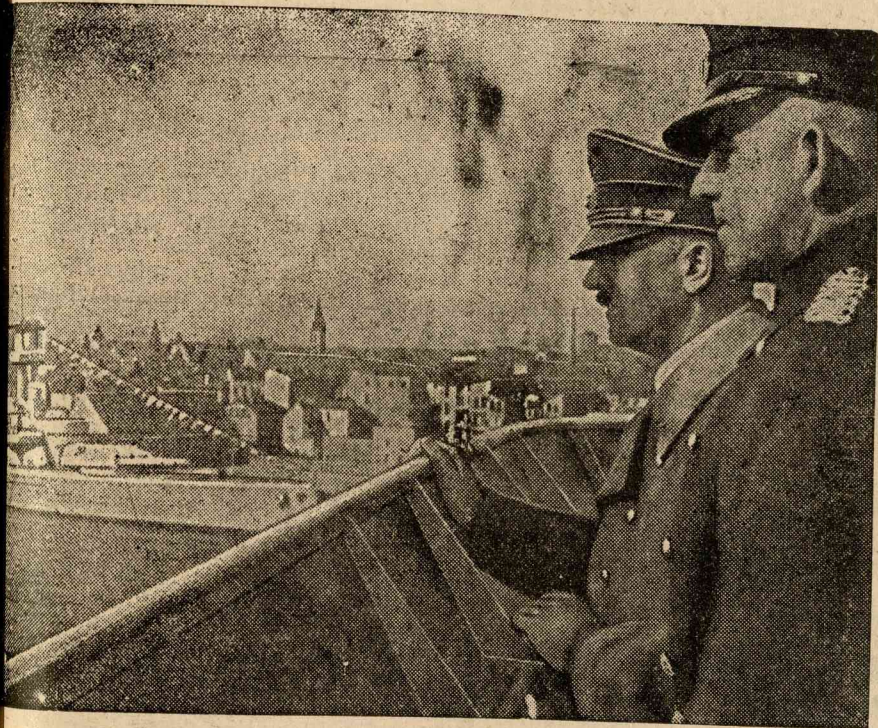
TIRANA FŐUTVONALA. A háttérben a mohamedán teplom látható.

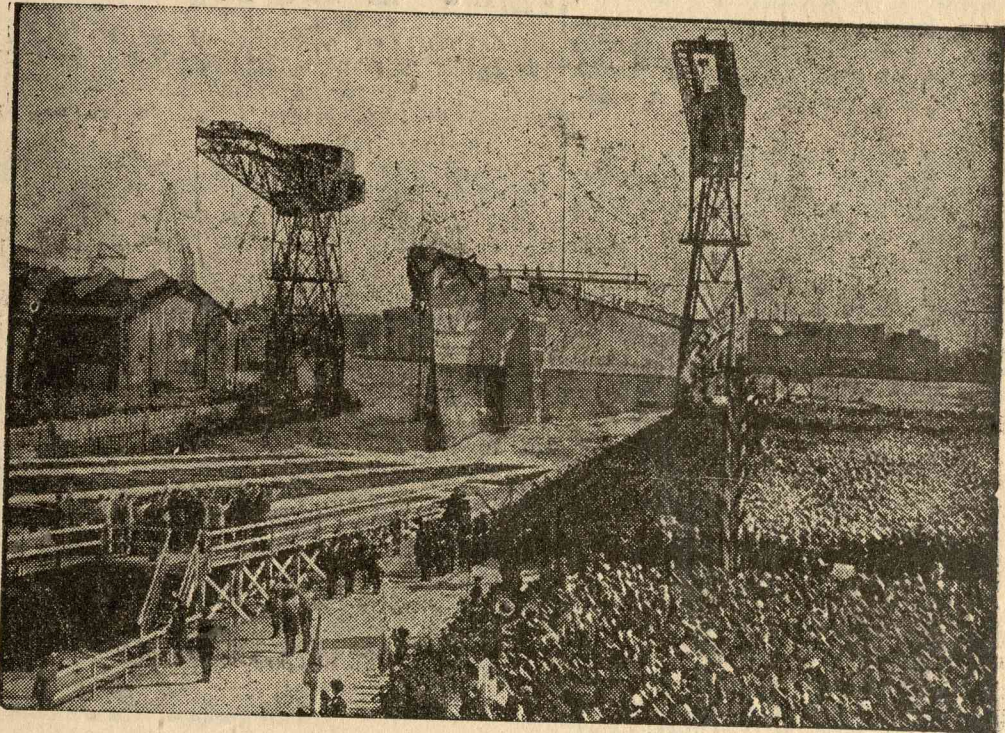
AZ ALBÁN KIRÁLYI PÁR. Zog király és felesége, Geraldine királyné az olasz csapatok bevonulásakor elmenekültek az albán fővárosból.

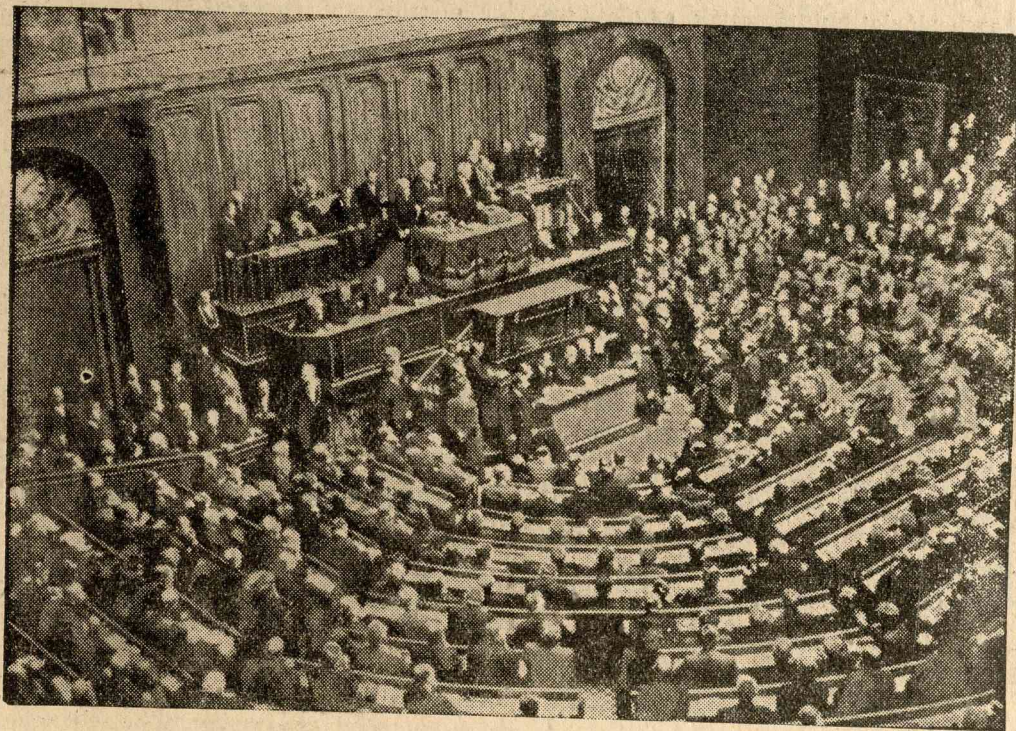
I. ACHMED ZOG, az elmenekült albán király.

TIRPITZ VIZREBOCSÁTÁSA. Hitler vezér és kancellár jelenlétében bocsátották vízre a 35 ezer tonnás Tirpitz óriási csatahajót. Ez a hajó a német flotta legnagyobb harci hajója volt. Hitler vezér és kancellár Wilhelmshafenben óriási feltűnést keltő politikai beszédet tartott.

A TIRPITZ KIFUT A DOKKBÓL.

A FRANCIA KAMARA ÜLÉSTERME, Ahol Lebrun elnököt másodszor is államfővé választották.

LEBRUN ELNÖK, a szenátus és a kamara a következő hét évre ismét Lebrun elnököt választotta meg Franciaország államfőjévé.

Nagyszabású Országőr ünnepségek a predeali kiképző központban

Az Országőr Szervezet, amelynek célkitűzéseit a felső, uralkodó beszádeiben olyan mintaszerű tömörséggel határozta meg, megalapításának kezdetétől fogva élvezte az ország vezetőjének és szellemi kiválóságainak legteljesebb gondoskodását. Az a számtalan látogatás, amelyet az ország leghevesebb vezető személyiségei tettek az Országőr Szervezet különböző megnyilvánulásain, alkalmat adott nekik meggyőződést szerezni arról a mintaszerű irányításról, amelyben ifjúságunk nevelése alkalmával részeseül. A román ifjúság minden irányú nevelésének elve a mozgalom fokozatos fejlődése során állandó és szép haladást mutat és ma ez a mozgalom fejlődésében már kiterjed a női ifjúság gondos nevelésére is. Az Országőr szervezetbe tömörített fiatal lányok nevelését az Országőr szervezet legfőbb parancsnoka állandó tanácsadónőjével, Nissa Camarasescuval egyetértésben szabályozta. De bekapcsolódtak ebbe az irányító és nevelő munkába Michaela Catargi és Elene Sidorovici urasszonyok, Eliza Voinescu misszionáriusnő, továbbá Viorica Letita kisasszony, a falangista alakulat parancsnoknője, akik a különböző Országőr szervezeti alakulatoknál tett látogatásaik során dolgozták ki a maguk részletes programját.

Az első ilyen hivatalos látogatás a predeali kiképző központnál történt most meg, ahol az Országőr Szervezet vezetőbizottságának Adela Calinescu asszony, a miniszterelnök felesége és hűséges munkatársnője, továbbá a kormány több tagjának felesége, így F. Gafencu, Bujoiu, Marinescu, Ghelmegeanu, Ralea, Cornateanu urasszonyok, továbbá Lia Bratianu, Caragea, Pitestaru és Hurmuzescu asszonyok. A kormány részéről megjelent Eugen Titeanu propagandaügyi államtitkár, aki az Országőr szervezet megalakulása óta mindig lelkes támogatója volt ennek az új mozgalomnak és Öfelségétől a legmagasabb Országőr kitüntetésben is részesült. Az impozáns predeali épületben, ahol az Országőr-szervezeti parancsnokokat képezik ki, az előkelő vendégek meglátogatták a mezőgazdasági központot, a virágosztályt, a különféle állattenyésztési osztályokat és a konyhákat.

A vendégek az országőrszervezeti tagok között egyszerű bajtársi légkörben vettek részt az ebéden, miközben a kiképző központ növényekéi és az országőrpáncsnokok különféle nemzeti dalokat adták elő. Az étkezés során Lavronschi és Ghelmegeanu urak, továbbá Titeanu miniszter tartottak lelkesítő beszédeket. Rendkívül tartalmas beszédet mondott Teofil Sidorovici az Országőr szervezet főparancsnoka, aki megköszönte a magas vendégek látogatását és emelkedett szavakkal méltatta az Országőrszervezet egfőbb védnökének, Öfelségének legmagasabb támogatását. Cornelia Lavronschi tanárnő a predeali kiképző központ parancsnoknője a központ történelmi jelentőségű tevékenységét foglalta egybe. Titeanu miniszter pedig azoknak az előkelő személyiségeknek támogatását köszönte meg, akik a miniszterelnök feleségével Adela Calinescu asszonnyal az élen annyiszor és annyiféle módon voltak az Országőr szervezet nagy nemzetnevelő munkájának elősegítésére. Szavaira Ghelmegeanu miniszter felesége válaszolt, megköszönve a lelkes fogadtatást és megígérve a további szeretet támogatást.

Az előkelő vendégek látogatása a predeali kiképző központ tagjainak lelkesen érthető mély nyomot hagyott.

Ismét be szeretnék hozni Angliában a testi-fenyítés büntetést

(LONDON.) Érdekes felhívásra került a sor abban a vitában, amelyet a képviselőház igazságügyi bizottsága folytatott a „kilencágú macska” eltörléséről. Az egyik nőképviseelő, Mrs. M. C. Tate a leghevesebben a kilencágú macska, e régi testi fenyítés fentartása mellett foglalt állást.

— Nem bánom, ha azt mondják, hogy brutális, vérszomjas és reakcionárius vagyok — mondotta a képviseelő — de mégis ellenzem ennek a büntetésnek az eltörlését. Sajnálatos tény ugyanis, hogy vannak olyan bűntettek, amelyek nem tarthatnak számtaladottabb szellemű elbírálásra. Ezek ellen elrettentés végett minden rendelkezésre álló eszközzel fel kell lépni. Ilyen büntetés az is, amelyre a kilencágú macskával való megfenyítést szokták kiszabni: az erőszak és a védtelen asszonyok és gyermekek megtámadása.

— Joggal feltételezhető — folytatta a képviseelő — hogy sok esetben a kilencágú macskától való félelem tartott vissza újabb ilyen bűncselekményektől olyanokat, akiket már emiatt megbüntettek. Ha a kormány az ellen-

kezőjét állítja, ezt bizonyítani kellene. Hogy mégis vannak visszaeső bűnösök, akik a testi fenyítés után is elkövetnek ilyen bűncselekményt, az nem a kilencágú macskával való megfenyítés hatástalanságát bizonyítja, hanem azt, hogy ezek a bűnösök sokkal elvetemültebbek, semmint hogy ilyen eszközökkel hatni lehetne rájuk. Az egész ország az említett bűncselekményekre kiszabandó testi fenyítés mellett nyilatkozik meg.

Egy másik képviseelő, Mrs. A. Hardie ezzel szemben azt hangoztatta, hogy az igazságügyi hatóságok lealacsonyítják magukat a testi fenyítés alkalmazásával. A bűnözőnek joggal lehet az az érzése, hogy az igazságszolgáltatás éppolyan brutális, mint ő maga.

Az igazságügyi bizottság elnöke, Sir Terence O'Connor azzal zárta le a vitát, hogy a testi fenyítés igen régi kelte, 1843-ban iktatták törvénybe. Lealacsonyító Angliára, hogy más művelt államokban nem alkalmaznak efféle büntetést.

Szenzációs látványosságokat ígér a newyorki világkiállítás

(LONDON.) A newyorki világkiállítás egyik legszenzációsabb látványossága „az idő és tér színháza” lesz. Célja, hogy a nézőkben olyan illúziót keltsen, mintha rakétahajóban ülne, mely szédületes sebességgel járja be a világűr. Az utazás kezdetét rakétarobbanás és szélzugas jelzi. A színházterem-rakétahajó ablakait vetítőkészlet helyettesíti. Mikor a színház „elindul”, a vásznon Newyork felhőkarcolói tűnnek fel, majd gyorsan elmaradnak. Megjelenik a Nap és egyre nagyobbá válik, amint az „utazók” egyre jobban megközelítik. A Nap egyszerre teljesen eltűnik, a színház elsötétül. Majd kigyulladnak a csillagok és a képzeletbeli rakéta a hald fölé érkezik. A rakéta egészen alacsonyra ereszkedik, a nézők 2000 méter képzeletbeli magasságból gyönyörködhetnek a hold hegyeiben és krátereiben.

Az utazás a holdtól a Vénushoz és a Marshoz vezet, majd sorra következnek a Tejút és Orion. A képzeletbeli rakéta ablakai mellett üstökösök suhannak el, időnként ragyogó meteórok tűzcsőjén haladnak át az utazók. Visszajövet a Föld a messze távolban tűnik fel, majd ijeszítően növekedni kezd. Meg lehet különböztetni a kontinenseket, felismerik Amerikát, majd Newyork. A megérkezés előtt öt másodperccel magát a világkiállítást is látják a nézők. Az egész „elutazás” 15 percig tart. A magyarázó előadásokat az amerikai természettudományi múzeum legkiválóbb tudósai tartják. A berendezést a gépeket és a filmeket az amerikai természettudományi múzeum és a Lön gines-Wittnauer órágyár készítette. A munkálatok több mint egy évig tartottak.

Felfedezték a világ legrégibb takaréktüzhelyét

(RÓMA.) A Monte Circeo, amely az egykori Pontini mocsarak szélén emelkedik, már hosszabb idő óta egyik legjelentékenyebb lelőhelye volt az olasz archeológiai kutatásoknak, az olasz paleontológiai intézet rendszeres kutatásai eddig itt feltárt 31 barlangban máig eddig is számos, igen nagy jelentőségű állati és növényi maradványt, valamint kőkorszakból származó szerszámot hozott itt a napvilágra. Ezúttal azonban egy egészen érdekes és nagy jelentőségű felfedezést tettek.

Mint igen gyakran, ezúttal is a véletlen bizonyult a legjobb felfedezőnek. Szaz olasz tudósok véleménye szerint ez a véletlennek köszönhető lelet, mely toronymagasan áll az összes eddig nagy fáradsággal végrehajtott, tudományos kutatások eredményeinek, egy csapásra a tudósok valószínűságot zárandok helyévé fogja avatni Circeo hegyét. A dolog úgy történt, hogy a hegy egyik szép lejtőjén álló kis szálloda tulajdonosa a nemrégiben elhatározta, hogy szállodájának parkját kiszélesíti és a ház mögötti hegyoldalon földmunkákat kezdtek. Eközben egyszerre csak egy barlang bejáratára bukkantak, amely körülbelül 20 méterrel feküdt a föld színe alatt, amelyhez több kisebb ödu csatlakozott. Az egyik ilyen kis mellékbarlangban a csodálatos munkások egy még laikus számára is könnyen felismerhető tüzhelyet találtak, amely mellett egy kifogástalan épségben maradt emberi koponyát és egy

nagy csomó hatalmas állati csontot találtak. Azonnal hívták a hoteltulajdonost, aki szerencsére mindjárt felismerte, hogy egy rendkívüli jelentőségű leletről van szó és azonnal értesítette a hatóságokat. Ezek viszont azonnal a tudósok egész sorát hívták ide. akik kétséget kizáróan megállapították, hogy a koponya egy neandervölgyi ember barlangjából származik és jobb állapotban van, mint valamennyi eddig felfedezett hasonló őskori emberi maradvány.

De maga a barlang is igen nagy jelentőségű az emberi őstörténet szempontjából. Egészen nyilvánvaló, hogy egy földcsuszamlás vagy más természeti esemény temette hirtelen be, aminek következtében azután hosszú évezredekig át meg tudott maradni eredeti állapotában. Ennek köszönhető, hogy a primitív tüzhely mellett még ma is ott vannak azoknak az állatoknak csontjai, amelyek a barlang gazdájának és családjának élelemül szolgáltak. Az emberi koponya jelenléte viszont talány a tudósok számára, minthogy egyébként egyáltalán nem találtak a barlangban emberi csontokat. Minthogy a halántékán kerek nyílás van, ebből arra következtetnek, hogy a koponya esetleg valami vallásos kultusz célját szolgáltatta, vagy esetleg egy agyonütött ellenesség trófeája.

A tüzhely mellett állati maradványok, szarvasok, oroszlánok, bölények, hiénák és egy rendkívül nagy lófajta

Betegsegélyzői-bélyegek

valamint posta-, drogeria, okmányturisztikai, számla és aviatia bélyegek is a legnagyobb címletekben is állandóan kaphatók a

**Str. Regele Ferdinand 59,
Dohánytőzsdében**
(Régi betegsegélyzővel szemben.)

csontjai. Többnyire olyan állatfajták, amelyek ebben a magasságban már a történelmi idők előtt kipusztultak, amelyek azonban az utolsó jégkorszak előtt ezeken a vidékeken még nagy mennyiségben éltek. A lelet pontos korát még csak ezután fogják megállapítani. A Circeon összegyűlekezett tudósok azonban már most úgy becsülik, hogy a primitív lakás lakói már szenvedtek a közeledő jégkorszak következtében. Természetesen egész pontosan megállapítják majd, hogy milyen korból származnak a leletek.

Magá a tüzhely a maga egészen célszerű elrendezésével azt mutatja, hogy a neandervölgyi ember keskeny és nyomott homloka mögött már differenciák, gondolatok és világos megfontolások működtek. A kis tüzhely célszerű oldalfalaival, amelyek primitív körösköröset tartanak, egész sor igazi fizikai ismeret és ezek alkalmazását tütelezi föl. Az emberi civilizációnak valamennyi jegyét magán viseli már és páratlan érdekeségű dokumentumot képvisel az ember gyermekkorából.

A XII-ik Országos Katolikus Nagygyűlés

Az Erdélyi Katolikus Népszövetség 1939. június 30-án, július 1-én és 2-án rendezi meg XII. Országos Katolikus Nagygyűlését Csikszederében és Csiksomlyón. Az Erdélyi Katolikus Népszövetség földrajzi területének mindhárom püspöke jóváhagyta az intézőbizottság fenti határozatát. Az intézőbizottság július 11-én Kolozsváron tartott ülésén Bálint József igazgató közölte a püspök urak hozzájárulását a katolikus nagygyűlés helyéhez és idejéhez.

A nagygyűlés vezérgondolata

A XII. Országos Katolikus Nagygyűlés vezérgondolata: „Krisztus és a gyermek.” A vezérgondolatnak megfelelően dolgozza ki a rendezőbizottság a nagygyűlés részletes munkaprogramját. A munkarend kidolgozásában a rendezőbizottság alapul veszi Istenben bízott XI. Pius Pápa apostoli körlevelét „Az ifjúság keresztény neveléséről”.

Az ország katolikusainak nagy találkozója nevezetessé teszi az a körülmény, hogy az Erdélyi Katolikus Népszövetség földrajzi területének mindhárom püspöke megígérte megjelenését legszébb fekvésű kegyhelyükön, Csiksomlyón, ahol a Boldogságos Szűz Mária oltalmába helyezve és pártfogása alatt rendezik meg a XII. országos katolikus nagygyűlést.

A nagygyűlésre vonatkozó összes tudósításokat, munkarendet idejében közölni fogjuk.

— A családi civódások okozzák a csalánkiütés legmakacsabb eseteit. A londoni British Medical Journal írja: A legújabb klinikai megfigyelések megállapították, hogy a csalánkiütés legmakacsabb és legkínzóbb eseteit gyakran családi civódások okozzák. Az összhang helyreállítása a családi életben a legtöbb esetben a baj megszüntetéséhez vezetett.

— Repülő-szállodák közlekednek London és Páris között. Londonból jertek: A világ egyik legforgalmasabb repülő-vonala a London-párisi vonal lesz, amelyen a tavasz-ősz között kétóránként egy-egy repülő-szálloda fog mindegyik irányba repülni. Ezenkívül London és Cannes közt naponta két gép közlekedik mindkét irányba. A menetek szaporítását egyszerűságra és menetdíjak nagyarányú csökkentésére kísérik.